

LANDSVERORDENING tot wijziging van de Landsverordening van 20 december 2023 tot vaststelling van de begrotingen van de ministeries van het Land voor het dienstjaar 2024, de Landsverordening van 19 januari 2024 tot vaststelling van de begroting van de Raad van Advies voor het dienstjaar 2024, de Landsverordening van 19 januari 2024 tot vaststelling van de begroting van de Algemene Rekenkamer voor het dienstjaar 2024, de Landsverordening van 15 februari 2024 tot vaststelling van de begroting van de Dienst Openbare Werken voor het dienstjaar 2024 en van de Landsverordening van 13 maart 2024 tot vaststelling van de begroting van de Staten van Aruba voor het dienstjaar 2024

NOTA VAN WIJZIGING

Het ontwerp wordt gewijzigd als volgt:

A artikel I komt te luiden:

De Landsverordening van 20 december 2023 tot vaststelling van de begrotingen van de ministeries van het Land voor het dienstjaar 2024 wordt als volgt gewijzigd:

A in artikel 1 worden de navolgende wijzigingen aangebracht:

1°. de in het onderdeel 'I] Exploitatierekening' van de begrotingsstaat opgenomen tabel wordt vervangen door de navolgende tabel:

MIDDELEN (in AFL. 1000)	Ministerie								
	Totaal	AZIOIRO	TINO	ECDO	T&V	AEI	O&S	J&S	FIC
Directe belastingen	636,300	-	-	-	-	-	-	-	636,300
Indirecte belastingen	806,025	15	-	-	-	-	-	-	806,010
Retributies, leges & rechten	22,856	7,559	1,175	1,475	5,418	6,000	115	1,112	1
Rechten, boeten & overig	46,466	2,840	4,804	12,512	6,300	315	225	6,470	13,000
Rente	312	-	-	-	-	-	-	-	312
Niet-belastingopbrengsten	213,584	43,042	-	3,100	42,800	15,000	713	-	108,930
Landsbedrijven & fondsen	4,848	4,848	-	-	-	-	-	-	-
Overige ontvangsten	68,124	24	12	15	15	15	15	13	68,015
Totaal:	1,798,515	58,329	5,991	17,102	54,533	21,330	1,068	7,595	1,632,567

KOSTEN (in AFL. 1000)	Ministerie								
	Totaal	AZIOIRO	TINO	ECDO	T&V	AEI	O&S	J&S	FIC
Personeelslasten	483,682	67,822	19,176	13,727	20,994	20,034	104,052	169,852	68,026
Goederen & diensten	221,117	33,750	31,937	6,973	14,007	7,021	28,716	60,248	38,465
Rente	306,262	-	-	-	-	-	-	-	306,262
Subsidie	245,637	-	41,015	115	5,859	-	164,846	26,913	6,889
Overdrachten	179,384	4,017	22	2,451	222	-	431	56,661	115,582
Bijdragen & afschrijvingen	192,102	124,963	1,147	513	43,599	1,469	4,472	10,034	5,905
Totaal:	1,628,185	230,551	93,296	23,779	84,682	28,524	302,517	323,708	541,128

Exploitatiesaldo:	170,330
-------------------	---------

Noot: calculatie exploitatiesaldo is totale middelen minus totale kosten

2°. de in het onderdeel 'II] Kapitaalrekening' van de begrotingsstaat opgenomen tabel wordt vervangen door de navolgende tabel:

II] Kapitaalrekening:

FINANCIERINGSMIDDELEN (in AFL. 1000)

		Ministerie							
	Totaal	AZIOIRO	TINO	ECDO	T&V	AEI	O&S	J&S	FIC
Verkoop grond en onroerende goederen	10	10	-	-	-	-	-	-	-
Lokale kredietaflossing	6,134	-	-	-	-	-	-	-	6,134
Vrijgekomen afschrijven	34,072	-	-	-	-	-	-	-	34,072
Totaal:	40,216	10	-	-	-	-	-	-	40,206

KAPITAALUITGAVEN (in AFL. 1000)

		Ministerie							
	Totaal	AZIOIRO	TINO	ECDO	T&V	AEI	O&S	J&S	FIC
Investeringsen	20,894	3,326	7,590	750	330	500	1,435	5,835	1,128
Lokale vermogensoverdrachten	4,400	600	-	3,800	-	-	-	-	-
Lokale kredietverlening	20,000	-	-	-	-	-	-	-	20,000
Totaal:	45,294	3,926	7,590	4,550	330	500	1,435	5,835	21,128

Kapitaalsaldo: (5,078)

Legenda

- 1 AZIOIRO Ministerie van Algemene Zaken, Innovatie, Overheidorganisatie, Infrastructuur en Ruimtelijke Ordening
- 2 TINO Ministerie van Transport, Integriteit, Natuur en Ouderenzaken
- 3 ECDO Ministerie van Economische Zaken, Communicatie en Duurzame Ontwikkeling
- 4 T&V Ministerie van Toerisme en Volksgezondheid
- 5 AEI Ministerie van Arbeid, Energie en Integratie
- 6 O&S Ministerie van Onderwijs en Sport
- 7 J&S Ministerie van Justitie en Sociale Zaken
- 8 FIC Ministerie van Financiën en Cultuur

B in artikel 2, eerste lid, wordt de in het onderdeel 'III] Financieringsstaat' van de begrotingsstaat opgenomen tabel vervangen door de navolgende tabel:

III] Financieringsstaat:

FINANCIERINGSBEHOEFTE EN -SALDO (in AFL. 1000)

	Saldo/behoefte
Financieringssaldo	165,252
Aflossingen	(567,661)
Financieringsbehoefte [art. 2]	(402,409)
Financieringssaldo uitgedrukt in BBP%	2.2%

BBP 2024: AFL 7408.00 miljoen cf. behoedzaam scenario

B Artikel IV komt te luiden:

In het enig artikel van de Landsverordening van 15 februari 2024 tot vaststelling van de begroting van de Dienst Openbare Werken voor het dienstjaar 2024, worden in Afdeling I, kosten en middelen, de navolgende wijzigingen aangebracht:

- A in de post 4100 Personeel wordt '13,120,100' vervangen door '13,777,100';
- B in de post 4200 Werkgeversbijdragen wordt '3,531,600' vervangen door '3,722,800';
- C in de post 8810 Landsbedrijven en fondsen wordt '46,300,300' vervangen door '45,452,100'.

ALGEMENE TOELICHTING

De onderhavige nota van wijziging strekt ertoe om voor het dienstjaar 2024 wijzigingen aan te brengen in de Landsbegroting 2024¹ (vide onderdeel A) en in de begroting van de Dienst Openbare Werken voor het dienstjaar 2024² (vide onderdeel B), die in deze eerste suppletoire wijziging voor de Landsbegroting 2024 verwerkt worden. Nadat de eerste suppletoire begroting van het dienstjaar 2024 was opgesteld en aangeboden aan het College Aruba financieel toezicht en de Raad van Advies ter advisering, hebben zich wederom nieuwe budgettaire ontwikkelingen voorgedaan welke de basis vormen voor de onderhavige nota van wijziging.

Wijzigingen in het middelenkader

Allereerst is op basis van het meest recente beeld van de voorlopige realisatie van 2024³, gecombineerd met de economische prognoses van de Directie Economische Zaken Handel en Industrie, gebleken dat het middelenkader naar boven bijgesteld dient te worden met Afl. 645 miljoen, waarvan 56% is toe te kennen aan de directe belastingen, en 44% aan de indirecte belastingen. Daarnaast is op basis van het nettoresultaat van de Aruba Tourism Authority over het dienstjaar 2023 (Afl. 32,5 miljoen) de raming van de niet-belastingopbrengsten met Afl. 12,5 miljoen verhoogd, aangezien in de begroting voorheen alleen Afl. 20,0 miljoen was geraamd. Ook is een aantal correcties doorgevoerd aan de ramingen door met name vertragingen in de uitvoeringsfase van het in te stellen Pandemische begrotingsfonds en de taakstelling qua inning van niet-belastingopbrengsten die behoren tot een project vanuit het Landspakket specifiek thema A (Financieel beheer). Gelet op deze vertragingen, is derhalve besloten om deze ramingen af te voeren van het middelenkader van 2024, dus Afl. 8,0 miljoen (taakstelling) en Afl. 12,0 miljoen (Pandemische begrotingsfonds). Daaropvolgend is op basis van het voorlopige resultaat van 2024 ook de raming van de deviezenprovisie naar boven bijgesteld met Afl. 10,0 miljoen. Samenvattend is het middelenkader met in totaal Afl. 79,0 miljoen verhoogd. Deze budgettaire effecten worden hieronder weergegeven:

¹ Zie de Landsverordening van 20 december 2023 (AB 2023 no. 68) tot vaststelling van de begrotingen van de ministeries van het Land voor het dienstjaar 2024.

² Zie de Landsverordening van 15 februari 2024 (AB 2024 no. 5) tot vaststelling van de begroting van de Dienst Openbare Werken voor het dienstjaar 2024.

³ Tot aan de maand mei 2024.

	B2024	Wijziging	1ste suppletoire 2024	Wijziging	NvW 2024
Ontvangsten (in AFL. 1000)					
Directe belastingen	567,000	33,500	600,500	35,800	636,300
Indirecte belastingen	771,715	5,600	777,315	28,710	806,025
Retributies, leges & rechten	22,656	200	22,856	-	22,856
Rechten, boeten & overig	54,486	(20)	54,466	(7,999)	46,466
Rente	312	-	312	-	312
Niet-belastingopbrengsten	210,264	(9,180)	201,084	12,500	213,584
Landsbedrijven & fondsen	4,848	-	4,848	-	4,848
Overige ontvangsten	58,123	1	58,124	10,000	68,124
Verkoop grond en onroerende goederen	10	-	10	-	10
Lokale kredietaflossing	6,134	-	6,134	-	6,134
Vrijgekomen afschrijven	34,072	-	34,072	-	34,072
Totaal:	1,729,620	30,101	1,759,721	79,011	1,838,731

Wijzigingen in het uitgavenkader

In het uitgavenkader is het effect verwerkt van het bestuurlijk akkoord met Nederland aangaande houdbare overheidsfinanciën, waarin de rente van de covid-leningen van 6.9% verlaagd is naar 5.1%. Dit zal een beleidsmatige meevaller in de rentekosten met zich mee kunnen brengen van Afl. 16,4 miljoen. Een deel van deze beleidsmatige meevaller zal ingezet kunnen worden ter dekking van een tegenvaller bij de bankkosten (+Afl. 2,4 miljoen) en voor een eventuele verhoging van de normsubsidies, indien na evaluatie blijkt dat deze ook aan actualisatie toe is (+Afl. 2,8 miljoen).

Volledigheidshalve en voor alle duidelijkheid zij hierbij aangegeven dat deze beleidsmatige meevaller niet verward moet worden met de in hetzelfde akkoord overeengekomen inzet van toekomstige rentevoordelen uit herfinancieringstransacties op vervallende buitenlandse leningen. Dit laatste betreft namelijk rentevoordelen die mogelijk kunnen voorkomen na de totstandkoming van de met het bestuurlijk akkoord beoogde rijkswet gericht op het bereiken en behouden van houdbare overheidsfinanciën van Aruba en hebben tevens, zoals hiervoor aangegeven, slechts betrekking op de herfinanciering van in de toekomst te vervallen buitenlandse leningen en dus niet op de huidige covid-leningen. Rekening houdend hiermee wordt het uitgavenkader met in totaal Afl. 5,2 miljoen verhoogd:

	B2024	Wijziging	1ste suppletoire 2024	Wijziging	NvW 2024
Bestedingen (in AFL. 1000)					
Personeelslasten	471,064	12,618	483,682	-	483,682
Goederen & diensten	216,415	2,232	218,647	2,470	221,117
Rente	327,536	(21,274)	306,262	-	306,262
Subsidie	230,231	12,598	242,829	2,808	245,637
Overdrachten	178,750	635	179,384	-	179,384
Bijdragen & afschrijvingen	190,867	1,235	192,102	-	192,102
Investerings	20,000	894	20,894	-	20,894
Lokale vermogensoverdrachten	4,400	-	4,400	-	4,400
Lokale kredietverlening	20,000	-	20,000	-	20,000
Totaal:	1,659,263	8,937	1,668,201	5,278	1,673,479
	B2024	Wijziging	1ste suppletoire 2024	Wijziging	NvW 2024
Financieringssaldo (in AFL. 1000)					
	70,357	21,163	91,520	73,733	165,252
<i>Uitgedrukt in bbp-%</i>	1.0%	0.3%	1.2%	1.0%	2.2%
Aflossingen	(371,554)	(196,107)	(567,661)	(2,327)	(569,988)
Financieringsbehoefte:	(301,197)	(174,944)	(476,141)	71,407	(404,736)
BBP	6,828,000	580,000	7,408,000	-	7,408,000

Het bovenmatig resultaat op de wettelijke overschotnorm van +1.0%, i.c. +1.2% zal conform het meevallersbeleid via de Najaarsnota en de daarbij horende tweede suppletoire begroting van 2024 verdeeld worden over extra aflossingen en investeringen.

Collectieve sector Aruba

Rekening houdend met de voorgestelde wijzigingen van de onderhavige nota van wijziging, zal dit het resultaat van de collectieve sector als volgt beïnvloeden:

Collectieve Sector Land Aruba

<i>in AFL duizend</i>	VB2024	Δ	1ste OBW2024	Δ	1ste OBW2024 incl. NvW	P2025	P2026	P2027	P2028
Land	70,357	94,895	91,520	73,732	165,252	75,040	77,100	79,510	81,990
AZV	8,100	18,580	26,680	-	26,680	26,680	26,680	26,680	26,680
SVB	52,764	-	52,764	-	52,764	45,496	34,174	23,395	23,395
ATA	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Serlimar	-	-	-	-	-	-	-	-	-
SEPB	-	-	-	-	-	-	-	-	-
UA	(1,000)	-	(1,000)	-	(1,000)	(1,000)	(1,000)	(1,000)	(1,000)
<i>Uitkering van ATA aan Land</i>	<i>(20,000)</i>	-	<i>(20,000)</i>	<i>(12,500)</i>	<i>(32,500)</i>	-	-	-	-
SALDO:	110,221		149,964		211,196	146,216	136,954	128,585	131,065
in % BBP:	1.6%		2.0%		2.9%	1.9%	1.8%	1.6%	1.6%
BBP:	6,828,000		7,408,000		7,408,000	7,504,000	7,710,000	7,951,000	8,199,000

Noot: In de kolom '1ste OBW2024' zijn de prognoses van de overige entiteiten waar van toepassing geactualiseerd met de meest recente informatie. Ook is de BBP geactualiseerd met de laatste economische prognoses.

Schuldquote Land Aruba

<i>in AFL duizend</i>	VB2024	Δ	1ste OBW2024	Δ	1ste OBW2024 incl. NvW	P2025	P2026	P2027	P2028
Schuld:	5,554,193		5,471,180		5,305,928	5,230,888	5,153,788	5,074,278	4,992,288
Schuldquote:	81%		74%		72%	70%	67%	64%	61%

Assumpties:

BBP 2024-2025 is cf. DEZHI Economic Outlook Apr 2024.

BBP 2026-2028 is cf. IMF World Economic Outlook Apr 2024.

Schuld: Eindstand 2024 o.b.v. verwachte saldo en overheidsschuld einde 2023.

Saldo Land 2025-2028 is o.b.v. norm van 1.0% van het BBP.

TOELICHTING

Onderdeel A van deze nota van wijziging, betreft het opnieuw vaststellen van artikel I van deze eerste suppletoire wijziging 2024. Artikel I van de onderhavige suppletoire begroting betreft immers een wijziging van de reeds vastgestelde Landsbegroting 2024. In het onderdeel toelichting per wijziging bij de ministeries, volgt per ministerie nog een nadere toelichting op de vormgeving van deze hiervoor genoemde wijzigingen.

Met onderdeel B van deze nota van wijziging, wordt de wijzigingsopdracht van artikel IV opnieuw vastgesteld. Artikel IV van deze suppletoire begroting, betreft een wijziging van de afzonderlijke begroting van de Dienst Openbare Werken voor het dienstjaar 2024 waarbij enkele bijstellingen verwerkt worden. De onder de posten 4100 en 4200 geraamde bedragen zijn verhoogd met een bedrag van Afl. 657.000,- respectievelijk Afl. Afl. 191.200,- in verband met de salariskosten en werkgeversbijdragen van het personeel ressorterende onder de afdeling beheerwaterschappen (BWS) die reeds zijn betaald, alhoewel deze kosten niet waren begroot. De onder de post 4300 geraamde bedragen is naar beneden met een bedrag van Afl. 848.200,- gesteld. Dit is geheel ter dekking van de personeelskosten van de afdeling beheerwaterschappen.

TOELICHTING PER WIJZIGING BIJ DE MINISTERIES

Ministerie van Transport, Integriteit, Natuur en Ouderenzaken

Kosten

Subsidies

Gelet op de ontvangen verzoeken van diverse gesubsidieerde overheidsstichtingen inzake de voornemens om het salaris van hun werknemers te indexeren, zal geëvalueerd worden of het normsubsidie-bedrag aan actualisatie toe is. Om die reden wordt alvast een raming van circa Afl. 1.225.200 opgenomen.

Ministerie van Economische Zaken, Communicatie en Duurzame Ontwikkeling

Kosten

Subsidies

Gelet op de ontvangen verzoeken van diverse gesubsidieerde overheidsstichtingen inzake de voornemens om het salaris van hun werknemers te indexeren, zal geëvalueerd worden of het normsubsidie-bedrag aan actualisatie toe is. Om die reden wordt alvast een raming van circa Afl. 5.600 opgenomen.

Ministerie van Toerisme en Volksgezondheid

Kosten

Subsidies

Gelet op de ontvangen verzoeken van diverse gesubsidieerde overheidsstichtingen inzake de voornemens om het salaris van hun werknemers te indexeren, zal geëvalueerd worden of het normsubsidie-bedrag aan actualisatie toe is. Om die reden wordt alvast een raming van circa Afl. 284.500 opgenomen.

Middelen

Niet-belastingopbrengsten

Conform een recent schrijven van de Aruba Tourism Authority, waarin doorgegeven is wat de door hen geprojecteerde omvang van de winstuitkering zal zijn, is de raming voor het dienstjaar 2024 met Afl. 12,5 miljoen bijgesteld.

De instelling van het begrotingsfonds Pandemische Veerkracht en Innovatie heeft vertraging opgelopen, waardoor de hiermee gemoeide middelen vooralsnog niet gerealiseerd zullen worden. Om deze reden wordt de raming voor 2024 met Afl. 12,0 miljoen naar beneden bijgesteld.

Ministerie van Onderwijs en Sport

Kosten

Subsidies

Gelet op ontvangen verzoeken van diverse gesubsidieerde overheidsstichtingen inzake de voornemens om het salaris van hun werknemers te indexeren, zal geëvalueerd worden of het normsubsidie-bedrag aan actualisatie toe is. Om die reden wordt alvast een raming van circa Afl. 142.100 opgenomen.

Ministerie van Justitie en Sociale Zaken

Kosten

Subsidies

Gelet op ontvangen verzoeken van diverse gesubsidieerde overheidsstichtingen inzake de voornemens om het salaris van hun werknemers te indexeren, zal geëvalueerd worden of het normsubsidie-bedrag aan actualisatie toe is. Om die reden wordt alvast een raming van circa Afl. 1.049.200 opgenomen.

Ministerie van Financiën en Cultuur

Kosten

Goederen en diensten

De raming van de bankkosten voor 2024 wordt met Afl. 2.470.000 bijgesteld.

Subsidies

Gelet op diverse ontvangen verzoeken van diverse gesubsidieerde overheidsstichtingen inzake de voornemens om het salaris van hun werknemers te indexeren, zal geëvalueerd worden of het normsubsidie-bedrag aan actualisatie toe is. Om die reden wordt alvast een raming van circa Afl. 101.100 opgenomen.

Middelen

Directe belastingen

De raming van de directe belastingen wordt met Afl. 35,8 miljoen verhoogd op basis van de herziene prognoses voor 2024, waarbij rekening is gehouden met de economische groei, de ontwikkeling van het nieuwe bruto binnenlands product en voorlopige realisatie.

Indirecte belastingen

De raming van de indirecte belastingen wordt met Afl. 28,71 miljoen verhoogd op basis van de herziene prognoses voor 2024, waarbij rekening is gehouden met de economische groei, de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (BBP) en voorlopige realisatie.

Rechten, boeten & overig

De raming van de post rechten, boeten & overig wordt met Afl. 8,0 miljoen naar beneden bijgesteld gezien de taakstellende middelen vooralsnog niet gerealiseerd zullen worden.

Niet-belastingopbrengsten

De raming van de post Toeristenheffing wordt met Afl. 12,0 miljoen verhoogd op basis van de herziene prognoses voor 2024, waarbij rekening is gehouden met de economische groei, de ontwikkeling van het bruto binnenlands product en voorlopige realisatie.

Overige ontvangsten

De raming van de deviezenprovisie wordt met Afl. 10,0 miljoen verhoogd op basis van de herziene prognoses voor 2024, waarbij rekening is gehouden met de economische groei, de ontwikkeling van het bruto binnenlands product en voorlopige realisatie.

De minister van Algemene Zaken, Innovatie, Overheidsorganisatie,
Infrastructuur en Ruimtelijke Ordening,

De minister van Transport, Integriteit, Natuur en Ouderenzaken,

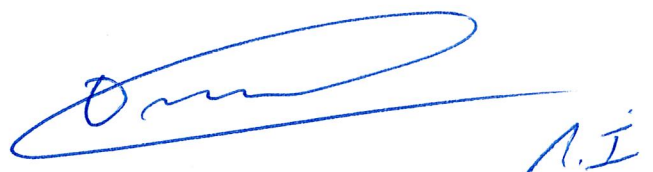
De minister van Economische Zaken, Communicatie en Duurzame Ontwikkeling,

De minister van Toerisme en Volksgezondheid,

De minister van Arbeid, Energie en Integratie,

A.I.

De minister van Onderwijs en Sport,

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'J. van der Laan', written over a faint circular stamp.

De minister van Justitie en Sociale Zaken,

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'B. van der Zanden', written over a faint circular stamp.

De minister van Financiën en Cultuur,

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'A. W. K. de Koning', written over a faint circular stamp.